

Lestip 'Hotel de grote L'

Over het boek

Een overleden moeder, een vader die een hartaanval krijgt en drie zussen die zo raar zijn; dat is met geen pen te beschrijven. Kos is de enige jongen in het gezin en wil koste wat het kost het hotel van zijn ouders open zien te houden. Dat valt niet mee, want er zijn veel schulden en steeds komen er nieuwe tegenslagen. Ondertussen wordt hij ontdekt tijdens het voetballen en moet hij nog even aan een missverkiezing meedoen. Een doldwaas verhaal met ook heel serieuze kantjes.

Auteur(s)

Sjoerd Kuyper

Uitgeverij

Lemniscaat / 2014

Aantal pagina's

236 p.

ISBN

9789047705420

Genre

Fictie

Doelgroep

6de leerjaar

Trefwoorden

Auteur lestip

Nathalie Serraris

Aanzet

Hotel de grote L is een vreemde titel. Wat is 'een grote L'? (niets – dat bestaat niet) Waarom wordt dit de naam van het hotel? (?) Waarvoor staat de 'L'? (woorden die beginnen met 'L') Suggesties kan je aan het prikbord hangen. Pas op het einde van het boek kom je te weten waar de 'L' voor staat (voor Liefde). Dat kan je terugkoppelen naar deze suggesties.

EINDTERMEN

- Lager - Nederlands - Luisteren 1.1
- Kleuter - Nederlands - Spreken 2.9
- Lager - Nederlands - Taalbeschouwing (taalsysteem) 6.5

Verwerkingsopdrachten

Bandrecorder

Een bandrecorder is onbekend voor de meeste kinderen. Toon een afbeelding en leg uit hoe het ongeveer werkt. Je kan er muziek mee opnemen maar je kan er ook zelf op inspreken. De drager is een band die op twee spoelen zit. Misschien heeft één van de grootouders of ouders nog een bandopnemer thuis? Dat biedt de mogelijkheid om het toestel van naderbij te bekijken. Na de bandopnemer was er de cassette recorder. Dit instrument werkt op dezelfde manier maar was minder omslachtig. Waarschijnlijk kan je daar ook een aantal exemplaren van terugvinden en door de kinderen laten onderzoeken en gebruiken.

EINDTERMEN

- Lager - Wereldoriëntatie - Techniek (kerncomponenten van techniek) 2.5
- Lager - Wereldoriëntatie - Tijd (historische tijd) 5.8

Dagboek

In een dagboek kunnen mensen allerlei zaken kwijt. Een dagboek is persoonlijk en die privésfeer moet gerespecteerd worden. Kos houdt een dagboek bij op een oude bandopnemer. Naast het traditionele mooie boekje, biedt elektronica veel mogelijkheden om een dagboek bij te houden. Je kan deze mogelijkheid de kinderen aanbieden: er kan veel geregistreerd worden met gsm, laptop of tablet. Onderzoek samen hoe ze hun dagboek kunnen opslaan en hun privacy kunnen beschermen. Hou er rekening mee dat deze elektronische dragers evolueren en niet voor de eeuwigheid gemaakt zijn. Dan is een mooi boekje wel veiliger en duurzamer.

EINDTERMEN

- Lager - Muzische vorming - Media 5.3
- Lager - ICT - 2
- Lager - ICT - 5

Drama

Sjoerd Kuyper maakt de klachten in het hotel grappig, door stevig te overdrijven (zie pagina 34-35). Waarover kan je klagen in een hotel? Laat de kinderen brainstormen en noteer de klachten. Laat iedereen een klacht kiezen en laat ze even oefenen in 'klagen bij de balie'. Laat ze nadenken op welke manier ze het best gehoord zullen worden. Speel zelf de rol van receptionist en laat de kinderen hun klacht spelen. Kinderen die vertrouwd zijn met spel en drama, kan je een inspringspel laten spelen. Het klagende personage blijft hetzelfde maar de receptionist wisselt. Zo ontdekken ze dat eenzelfde klacht verschillende oplossingen kan krijgen. Als je dit na elkaar laat spelen, krijg je een grappig effect dat neigt naar slapstick. Je kan de verschillende situaties ook in een filmpje gieten. Laat de kinderen nadenken over een eenvoudig decor. Zelf zoeken ze kleding en attributen die het best bij hun personage en kleding passen. Plaats de verschillende scènes na elkaar. Laat de kinderen een naam bedenken voor hun opname. Voorzie als afsluiting een moment waarop je de zelfgemaakte filmpjes aan een breder publiek toont. Hier sluit het schrijven van uitnodigingen en ontwerpen van aantrekkelijke affiches mooi bij aan.

EINDTERMEN

- Lager - Nederlands - Taalbeschouwing (taalgebruik) 6.4
- Lager - Nederlands - Schrijven 4.2
- Lager - Muzische vorming - Drama 3.2
- Lager - Muzische vorming - Drama 3.4
- Lager - Muzische vorming - Drama 3.5

Mooie uitdrukkingen

Kies een aantal mooie uitdrukkingen uit het boek, bijv.:

- Mijn lichaam is helemaal kapot maar de dingen in mijn hoofd willen niet naar bed.
- Een dag om je naam met een spuitbus op de maan te zetten.
- Hij geurde een hele lente bij elkaar.
- Je kunt het leukste meisje ter wereld hebben, zet er twee andere bij en je hebt drie trutten.
- Alsof je je hand in een croissant steekt.

Je kunt bij enkele even stil staan. Wat bedoelt de verteller hiermee? Herken je dit? Kan je vertellen wanneer dit voorkomt? Niet alle kinderen zullen even vanzelfsprekend aandacht hebben voor dit taalgebruik. Je kan ze trainen om hier meer oog voor te krijgen. Het volstaat dan om er geregeld aandacht voor te hebben en er geruime tijd aandacht aan te besteden. Dat kan bijv. door ze te vragen om zinnen of uitspraken die ze mooi vinden te noteren. Als ze daarbij de titel en auteur van het boek noteren, kunnen ze daar later op terugblikken. Dat kan in een individueel boekje maar wanneer je ze uitnodigt om de uitspraken op een muurflap te noteren, dan betrek je de hele klas bij het leren waarderen van mooie taal. Aansluitend bij het boek kan je voorstellen om gebruik te maken van een geluidsopname (bijv. van een gsm) om snel een mooie uitdrukking te registreren die je later eventueel in het bedoelde boekje kan noteren.

EINDTERMEN

- Lager - Nederlands - Taalbeschouwing (taalgebruik) 6.4
- Lager - Nederlands - Schrijven 4.8

Situatiehumor

Situatiehumor of slapstick maakt gebruik van visuele humor: uitglijden over bananenschillen, achtervolgingsscènes, valpartijen, rare gezichten trekken,... Slapstick is niet automatisch een komedie uit het tijdperk van de stomme film. Ook andere komedies die werken met bovengenoemde grappen, worden 'slapstick' genoemd. Bekijk enkele filmpjes op YouTube. Als je 'slapstick' intypt kom je ook bij hedendaagse filmpjes terecht. Oude klassiekers zijn die van Laurel en Hardy en Charlie Chaplin. Onderzoek samen met de kinderen waarom ze dit grappig vinden. Op pagina 46-47 vind je een voorbeeld van situatiehumor. Lees het fragment voor 'Ik liep naar het eerste tafeltje en struikelde...' tot 'Toen kreeg ik een gloeiende heilbot op mijn hoofd.' Wijs de kinderen er op dat ze hier geen filmfragment gezien hebben, maar dat de schrijver dit zo geschreven heeft dat ze het als slapstick ervaren.

EINDTERMEN

- Lager - Muzische vorming - Drama 3.1
- Lager - Nederlands - Lezen 3.4
- Lager - Muzische vorming - Drama 3.2
- Lager - Muzische vorming - Drama 3.6
- Lager - Muzische vorming - Drama 3.6
- Lager - Muzische vorming - Media 5.3
- Lager - Muzische vorming - Attitudes 6.3
- Lager - Muzische vorming - Attitudes 6.4
- Lager - Muzische vorming - Attitudes 6.5

Taalregisters

Eén van de hoofdstukken heet 'Krijg nou tietten'. In Vlaanderen wordt dit als vulgair ervaren. In Nederland komt dit minder platvloers over. Je kunt het naar aanleiding van dit taalgebruik hebben over verschillende taalregisters. Ze

kunnen hetzelfde op verschillende wijzen zeggen. Hoe ze dit zeggen, hangt af van de situatie waarin ze zich bevinden. Je kunt dit oefenen met een eenvoudige vraag.

Bijv.: 'Waar is hier het toilet?' Hoe zal je dit vragen aan een vriend? Aan de ouders van die vriend? Aan je leerkracht? Aan iemand die je niet kent? Kinderen ervaren dat ze dit op een andere manier vragen. Het is belangrijk dat ze kunnen inschatten wanneer ze welk register moeten gebruiken. Daarna kan je verschillende registers voorstellen: neutraal, formeel en informeel, vulgair en archaïsch. Start met een neutraal woord en zoek of geef verschillende registers. Op Wikipedia kan je de vijf stijlniveaus duidelijk vinden:

http://nl.wikipedia.org/wiki/Register_%28taalkunde%29

Sommige woorden zullen de kinderen in een ander register onderbrengen. Wijs er ook op dat dialect niet noodzakelijk tot het vulgaire behoort. Het kan, maar het kan evengoed tot andere registers behoren. Registers evolueren ook door tijd en ruimte. Zo was 'wijf' voorheen een neutraal woord (Engels: 'wife'), en is 'tieten' bij ons vulgair maar in Nederland informeel. Er zijn vooral veel registers rond seksualiteit en wat gebeurt in het kleinste kamertje. Tijdens het onderzoeken van deze taalregisters, ontstaat er wellicht hilariteit. Laat dit gebeuren maar blijf waakzaam zodat de opdracht haar doel niet mist. Vervolgens kan je er een gesprek over hebben. 'Hoe komt het dat ze lachen wanneer dit onderwerp aan bod komt?' Humor is vaak ook een middel om te ontlasten, om moeilijke situaties een 'kwinkslag' te geven. Lachen in niet humoristische situaties kan ook een vorm van ontlasting inhouden. Laat de kinderen hier voorbeelden van zoeken.

EINDTERMEN

- Lager - Nederlands - Taalbeschouwing (overkoepelende attitudes) 6.1
- Lager - Nederlands - Taalbeschouwing (overkoepelende attitudes) 6.2
- Lager - Nederlands - Taalbeschouwing (taalgebruik) 6.4
- Lager - Nederlands - (Inter)culturele gerichtheid 7
- Lager - Wereldoriëntatie - Mens (ik en mezelf) 3.1
- Lager - Wereldoriëntatie - Mens (ik en mezelf) 3.2

En verder...

Het boek als film

Oorspronkelijk werd het boek geschreven als filmscript en zo leest het ook. In 2015 wordt de film uitgebracht. Dat is wat wordt voorspeld op het moment waarop deze tips geschreven worden. Nodig de kinderen uit om in groepjes op zoek te gaan naar de evolutie van dit project. Nadien brengen ze verslag uit. Vergelijk de wijze waarop ze op zoek zijn gegaan. Wellicht heeft iedereen gebruik gemaakt van internet. Het kan interessant zijn om te onderzoeken welke zoektermen ze hebben gebruikt. Als de film al werd uitgegeven, bekijk dan samen de affiche. Herkennen de kinderen de personages? Hadden ze deze zich zo voorgesteld? Als zij zelf een rol in de film zouden mogen spelen, welke rol zou dat dan zijn? Dan bekijk je samen de film nadat je het boek hebt voorgelezen. In een aansluitend gesprek vergelijk je de film met het boek.

EINDTERMEN

- Lager - Wereldoriëntatie - Mens (ik en mezelf) 3.1
- Lager - Wereldoriëntatie - Mens (ik en mezelf) 3.2
- Lager - Muzische vorming - Drama 3.1

Voetbaltermen

Kos is een gepassioneerde voetballer. In het verhaal komen typische voetbaltermen voor. Je kunt die de voetballers laten uitleggen, misschien demonstreren. Je kunt ze ook onbekende voetbaltermen laten opzoeken en demonstreren. Bijv.: stift = techniek waarbij de bal over de keeper heen in het doel gaat.

EINDTERMEN

- Lager - Nederlands - Spreken 2.2
- Lager - Nederlands - Spreken 2.3
- Lager - Nederlands - Spreken 2.9
- Lager - Nederlands - Lezen 3.1
- Lager - Nederlands - Lezen 3.4
- Lager - Wereldoriëntatie - Brongebruik 7